

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Doelenpakket

Vak 3D - Latijn-moderne talen

3de graad SO

Doorstroomfinaliteit

Specifieke vorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk leerplandoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een leerplandoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE leerplandoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit leerplandoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit leerplandoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het leerplandoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Historisch bewustzijn: uitbreiding

SV01.02

De leerlingen formuleren een historische vraag rekening houdend met de onderzoekbaarheid ervan.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Historisch bewustzijn: uitbreiding

SV01.03

De leerlingen beoordelen de presentatie van historische bronnen aan de hand van contextinformatie en de wijze van bewerking.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Historisch bewustzijn: uitbreiding

SV01.04

De leerlingen beoordelen representativiteit en bruikbaarheid van historische bronnen in functie van een historische vraag.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Historisch bewustzijn: uitbreiding

SV01.05

De leerlingen beoordelen de betrouwbaarheid van historische bronnen in functie van een historische vraag rekening houdend met de standplaatsgebondenheid, het doelpubliek, de functie en het beoogde effect.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Historisch bewustzijn: uitbreiding

SV01.06

De leerlingen formuleren een antwoord op actuele maatschappelijke fenomenen op basis van historische argumenten, rekening houdend met het verschil in context tussen vroeger en vandaag.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Generieke doorstroomcompetenties

SV01.01

De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen

Taalwetenschappen: algemene aspecten met betrekking tot taalsystematiek

SV02.01

De leerlingen lichten gelijkenissen en verschillen tussen talen toe om hun inzicht in taalfamilies en prototaal te vergroten.

Kennis

De Indo-Europese en andere taalfamilies; geïsoleerde taal

Syntactische aspecten

Morfologische aspecten

Lexicale aspecten

Semantische aspecten

Met inbegrip van context

De vergelijking tussen talen omvat minstens één taal van de specifieke eindtermen van de studierichting.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen

Taalwetenschappen: sociolinguïstiek met inbegrip van interculturele aspecten

SV02.02

De leerlingen analyseren aspecten van talige diversiteit in de samenleving waarin ze leven.

Kennis

Meerderheidstaal, minderheidstaal, lingua franca, Global English

Vlaamse gebarentaal

Schriftsystemen

Indicatoren van taalvitaliteit

Meertaligheid

Code-mixing, code-switching en translanguaging, luistertaal

Met inbegrip van context

De specifieke eindterm wordt gerealiseerd binnen de context van minstens één taal van de specifieke eindtermen van de studierichting.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen

Taalwetenschappen: sociolinguïstiek met inbegrip van interculturele aspecten

SV02.03

De leerlingen analyseren hoe communicatie verloopt in verschillende culturen om hun inzicht in interculturele communicatie te vergroten.

Met inbegrip van context

De analyse van de interculturele communicatie omvat minstens één taal van de specifieke eindtermen van de studierichting.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Taalwetenschappen: taalverwerving en taalontwikkeling

SV02.04

De leerlingen illustreren elementen van taalverwerving en taalontwikkeling.

Kennis

Basiskenmerken van het taalverwervingsproces

Taalstoornis

Eentaligheid, tweetaligheid, meertaligheid

Moedertaal, thuistaal

Beïnvloedende factoren bij taalverwerving

Alfabetisering

Geletterdheid

Met inbegrip van context

De specifieke eindterm wordt gerealiseerd binnen de context van minstens één taal van de specifieke eindtermen van de studierichting.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Nederlands: algemene uitbreiding

SV02.11

De leerlingen benoemen kenmerken van het taalsysteem en passen inzicht erin toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Herkomst van woorden: inheems woord, anglicisme, germanisme, gallicisme, belgicisme

Betekenisrelaties: hyponiem, hyperoniem, pleonasme, tautologie, contaminatie

Vormen van humor: sarcasme, cynisme, parodie

Uitspraaktekens

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Nederlands: algemene uitbreiding

SV02.12

De leerlingen analyseren hoe in literaire teksten betekenissen worden gecreëerd met narratieve, retorische, poëtische en theatrale structuren en technieken.

Kennis

Elementen van spanningsopbouw: spanningsboog, climax, cliffhanger

Vertelperspectief: auctoriële, personale, onbetrouwbare verteller

Literaire stromingen uit verschillende periodes: middeleeuwen, vroegmoderne tijd, moderne tijd, hedendaagse tijd

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Nederlands: taalsystematiek

SV02.13

De leerlingen analyseren taal- en redekundig aspecten van het taalsysteem om hun inzicht in het taalsysteem te vergroten.

Kennis

Relativiteit van taal als systeem

Registergevoeligheid van fonologische, morfologische, syntactische, semantische en lexicale aspecten van taal

Fonologische aspecten - Assimilatie

Fonologische aspecten - Stemloze en stemhebbende medeklinker

Fonologische aspecten - Articulatie

Morfologische aspecten: trefwoord, neologisme, archaïsme, neerlandisme, dialectisme, purisme, klanknabootsing

Syntactische aspecten - Genus: mannelijk, vrouwelijk, onzijdig

Syntactische aspecten - Getal

Syntactische aspecten - Werkwoordelijke eindgroep

Syntactische aspecten - Betrekkelijke bijzin, antecedent

Syntactische aspecten - Overgankelijk en onovergankelijk werkwoord

Semantische aspecten - Metoniem

Lexicale aspecten - Collocaties

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Nederlands: literatuur

SV02.14

De leerlingen analyseren hoe literatuur en de plaats die ze inneemt in de maatschappij evolueren doorheen de tijd.

Kennis

Literair-historische achtergrond van teksten uit middeleeuwse literatuur, renaissance en barok, verlichting, romantiek, realisme, moderne literatuur, postmoderne literatuur en hedendaagse literatuur

Intertekstualiteit

Adaptatie

Het literaire bedrijf

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein moderne talen
Nederlands: communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten

SV02.20

De leerlingen vatten doelgericht mondelinge teksten samen.

Tekstkenmerken voor mondelinge receptie

Minimumvereisten van de geproduceerde tekst:

- Herformulering op het vlak van woordgebruik en zinsbouw
- Duidelijke tekstverbanden
- Taal afgestemd op het doel en de doelgroep

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: algemene uitbreiding

SV02.21

De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.

Teksten in het Engels en in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een zekere mate van complexiteit
- Vrij grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente en minder frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een brede waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Vrij concrete tot vrij algemene of abstracte inhoud
- Vrij hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een zekere mate van complexiteit
- Lange teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten, [E] inclusief wetenschappelijke teksten

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Vrij duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Met achtergrondruis
- Normaal spreektempo
- Natuurlijke intonatie
- Heldere uitspraak, duidelijke articulatie
- Met lichte afwijking ten opzichte van de standaardtaal

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: algemene uitbreiding

SV02.22

De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

Teksten in het Engels en in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een zekere mate van complexiteit
- Vrij grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente en minder frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een brede waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Vrij concrete tot vrij algemene of abstracte inhoud
- Vrij hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een zekere mate van complexiteit
- Lange teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten, [E] inclusief wetenschappelijke teksten

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: algemene uitbreiding

SV02.23

De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

In het Engels en in het Frans

Minimumvereisten voor productie:

- Gepaste en duidelijk herkenbare tekststructuur met een zekere mate van complexiteit
- Duidelijk herkenbare tekstverbanden
- Beheersing van hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een brede waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot

moeite met formulering

- Vrij concrete tot vrij algemene of abstracte inhoud
- Over het algemeen goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal; fouten komen voor, maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang
- Zinsbouw met een zekere mate van complexiteit
- Gepast register
- Vrij lange teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Duidelijk herkenbare tekstopbouw en gebruik van tekstopbouwende elementen: titel, alinea
- Gepaste lay-out
- Heldere doorlopende tekst die over het algemeen te begrijpen is; spelling, leestekengebruik en lay-out staan tekstbegrip niet in de weg

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Uitspraak is over het algemeen duidelijk te verstaan en begrip van de boodschap komt meestal niet in het gedrang ondanks mogelijke uitspraakfouten
- Kan zich betrekkelijk vlot uitdrukken ondanks mogelijke pauzes of herstelacties

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: algemene uitbreiding

SV02.24

De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.

In het Engels en in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een zekere mate van complexiteit
- Vrij grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente en minder frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een brede waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Vrij concrete tot vrij algemene of abstracte inhoud
- Vrij hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een zekere mate van complexiteit
- Lange teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten, [E] inclusief wetenschappelijke teksten

Minimumvereisten voor productie:

- Gepaste en duidelijk herkenbare tekststructuur met een zekere mate van complexiteit
- Duidelijk herkenbare tekstverbanden
- Beheersing van hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een brede waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot moeite met formulering
- Vrij concrete tot vrij algemene of abstracte inhoud
- Over het algemeen goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal; fouten komen voor, maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang
- Zinsbouw met een zekere mate van complexiteit
- Gepast register
- Vrij lange teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: algemene uitbreiding

SV02.25

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Werkwoorden: ind. plus-que-parfait [F]; participe présent [F]; conditionnel passé [F]; future perfect [E]

Betrekkelijke bijzinnen met ce qui, ce que, ce dont [F]

Gebruik van wijzen na frequente voegwoorden en werkwoorden [F]

Voorwaardelijke zinnen: l'hypothèse/la condition (met si + ind. présent, + ind. imparfait, + ind. plus-que-parfait) [F], conditional (irrealis) [E]

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein moderne talen

Frans en Engels: communicatieve vaardigheden: teksten samenvatten

SV02.29

De leerlingen vatten doelgericht teksten samen.

Teksten in het Engels en in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een zekere mate van complexiteit
- Vrij grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente en minder frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een brede waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Vrij concrete tot vrij algemene of abstracte inhoud
- Vrij hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een zekere mate van complexiteit
- Lange teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten, [E] inclusief wetenschappelijke teksten

Minimumvereisten van de geproduceerde tekst:

- Herformulering op het vlak van woordgebruik en zinsbouw
- Duidelijke tekstverbanden
- Taal afgestemd op het doel en de doelgroep

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: taalsystematiek

SV02.34

De leerlingen analyseren hoe zinnen taal- en redekundig gevormd worden om hun inzicht in het taalsysteem te vergroten.

Kennis

Nom (substantif) - déterminant (déterminant/adjectif démonstratif, possessif, interrogatif, indéfini, numéral, exclamatif + article) - pronom (personnel, démonstratif, possessif, interrogatif, relatif, indéfini, numéral) - adjectif (qualificatif) - verbe

Noun - determiner (article, demonstrative, possessive, interrogative, quantifier), pronoun (personal, demonstrative, possessive, interrogative, quantifier, relative) - numeral - adjective - verb - adverb - preposition - conjunction - interjection [E]

Verbe - sujet - complément d'objet (direct, indirect) - attribut du sujet - complément d'agent - complément circonstanciel [F]

Verb - subject - (direct, indirect, prepositional) object - (subject, object) complement – adverbial [E]

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: taalsystematiek

SV02.35

De leerlingen analyseren hoe woorden gevormd worden om hun inzicht in het taalsysteem te vergroten.

Kennis

Gebonden morfeem, vrij morfeem

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: literatuur

SV02.37

De leerlingen analyseren literaire teksten met ondersteuning van literaire concepten.

Teksten in het Engels en in het Frans

Tekstkenmerken:

- Variatie aan genres

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein moderne talen
Frans en Engels: literatuur

SV02.38

De leerlingen gaan in de doeltaal in interactie over de relevantie van literaire teksten voor de samenleving waarin ze leven.

Teksten in het Engels en in het Frans

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: communicatieve vaardigheden

SV02.42

De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.

Teksten in het Duits

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit
- Grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Concrete tot vrij algemene inhoud
- Niet al te hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit
- Vrij korte en af en toe iets langere teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Geen of weinig achtergrondruis
- Normaal spreektempo met pauzes
- Ondersteunende maar natuurlijke intonatie
- Heldere uitspraak, duidelijke articulatie
- Met visuele ondersteuning
- Met ondersteuning van non-verbaal gedrag

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: communicatieve vaardigheden

SV02.43

De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

Teksten in het Duits

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit
- Grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Concrete tot vrij algemene inhoud
- Niet al te hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit
- Vrij korte en af en toe iets langere teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: communicatieve vaardigheden

SV02.44

De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

In het Duits

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige, gepaste tekststructuur
- Duidelijk herkenbare tekstverbanden
- Redelijk herkenbare samenhang
- Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om te voldoen aan concrete, voorspelbare en vertrouwde communicatiebehoeften binnen het persoonlijke, publieke en

educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot moeite met formulering en moeite met het overbrengen van de boodschap

- Concrete inhoud
- Voornamelijk enkelvoudige zinnen
- Gepast register
- Vrij beperkte lengte
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Tekstopbouwende elementen: titel, alinea
- Duidelijke, gepaste lay-out
- Over het algemeen redelijk goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal; fouten komen voor, maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang
- Redelijk correcte spelling van frequente woorden uit het aangeleerde lexicale repertoire

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Beheersing van bepaalde eenvoudige grammaticale constructies, ondanks het stelselmatig maken van elementaire fouten; begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang
- Uitspraak is over het algemeen voldoende helder om te worden verstaan en om begrip boodschap niet in het gedrang te brengen ondanks een duidelijk accent, maar gesprekspartners zullen regelmatig om herhaling moeten vragen; mogelijk duidelijke invloed van andere talen op uitspraak
- Kan zich betrekkelijk vlot uitdrukken ondanks regelmatige pauzes of herstelacties

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: communicatieve vaardigheden

SV02.45

De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.

In het Duits

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit
- Grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Concrete tot vrij algemene inhoud
- Niet al te hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit
- Vrij korte en af en toe iets langere teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige, gepaste tekststructuur
- Duidelijk herkenbare tekstverbanden
- Redelijk herkenbare samenhang
- Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om te voldoen aan concrete, voorspelbare en vertrouwde communicatiebehoeften binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot moeite met formulering en moeite met het overbrengen van de boodschap
- Concrete inhoud
- Voornamelijk enkelvoudige zinnen
- Gepast register
- Vrij beperkte lengte
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor mondelinge en schriftelijke interactie:

- Gepaste beleefdheidsconventies bij alledaagse taalhandelingen

Bijkomend voor mondelinge interactie:

- Kan redelijk gemakkelijk interactief zijn in gestructureerde situaties en korte gesprekken, mits er om herhaling of herformulering kan gevraagd worden
- Kan een eenvoudig gesprek beginnen, gaande houden en beëindigen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: communicatieve vaardigheden

SV02.46

De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: communicatieve vaardigheden

SV02.47

De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

In het Duits

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit
- Grote en herkenbare samenhang
- Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein
- Concrete tot vrij algemene inhoud
- Niet al te hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit
- Vrij korte en af en toe iets langere teksten
- Ruime variatie aan tekstsoorten

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige, gepaste tekststructuur
- Duidelijk herkenbare tekstverbanden
- Redelijk herkenbare samenhang
- Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om te voldoen aan concrete, voorspelbare en vertrouwde communicatiebehoeften binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot moeite met formulering en moeite met het overbrengen van de boodschap
- Concrete inhoud
- Voornamelijk enkelvoudige zinnen
- Gepast register
- Vrij beperkte lengte
- Variatie aan tekstsoorten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: taalsystematiek

SV02.54

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Relatie klank- en schriftbeeld

Zelfstandige naamwoorden: getal, genus, verbuiging van zwakke en gemengde substantieven (receptief)

Lidwoorden: bepaald, onbepaald

Hoofd- en rangtelwoorden

Voornaamwoorden: persoonlijk, vragend, bezittelijk, aanwijzend, onbepaald, betrekkelijk

Bijvoeglijke naamwoorden: attributief (met ondersteuning), predicatief; trappen van vergelijking

Werkwoorden: Indikativ, Imperativ, Konjunktiv II (van haben, sein en van de modale werkwoorden; würde + Infinitiv), Konjunktiv I (receptief); Präsens, Perfekt, Futur I, Präteritum (van frequent voorkomende zwakke en sterke werkwoorden)

Frequente voorzetsels; voorzetsels met een vaste naamval en Wechselpräpositionen; samengetrokken vormen

Frequente nevenschikkende en onderschikkende voegwoorden

Frequente bijwoorden

Ontkennende/bevestigende zinnen, mededelende/uitroepende/bevelende/vragende zinnen

Naamvallen: nominatief, genitief, accusatief en datief van het lidwoord en van het persoonlijk, vragend, bezittelijk, aanwijzend, en onbepaald voornaamwoord; nominatief, accusatief en datief van het betrekkelijk voornaamwoord

Satzklammer

Passief (receptief)

Uitspraak: specifieke grafieën en klanken

Uitspraak: letters van het alfabet

Uitspraak: articulatie, intonatie

Uitspraak: woord- en zinsklemtoon

Spelling van in te zetten woorden

Bouw van enkelvoudige en samengestelde zinnen (nevenschikking, onderschikking)

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein moderne talen
Duits: literatuurbeleving

SV02.57

De leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten.

Teksten in het Duits

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek

SV03.01

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem van het Latijn, Grieks of Hebreeuws toe bij het lezen van teksten.

Kennis

Basisvocabularium bestaande uit frequente woorden met aandacht voor woordverwantschap en woordvorming

Elementen van morfologische determinering

Syntactische analyse - Tijden en aspecten

Syntactische analyse - Gebruikelijke en afwijkende syntactische volgorde (Hebreeuws)

Syntactische analyse - Congruentie

Syntactische analyse - Zinsdelen

Syntactische analyse - Zinsdeelstukken

Syntactische analyse - Bijzinnen

Elementen van semantische analyse

Elementen van prosodische analyse: toepassing van uitspraakregels, kwantiteit van lettergrepen en metrum

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AAE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek

SV03.02

De leerlingen lichten gelijkenissen en verschillen toe tussen het taalsysteem van het Latijn, Grieks of Hebreeuws en een modern taalsysteem.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AAE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek

SV03.03

De leerlingen lichten elementen van taalevolutie en taalvariatie toe in het Latijn, Grieks of Hebreeuws.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AAE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek

SV03.04

De leerlingen lichten elementen van taalverwantschap toe tussen Latijn, Grieks of Hebreeuws en moderne talen.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AAE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur

SV03.05

De leerlingen tonen aan dat ze teksten in het Latijn, Grieks of Hebreeuws begrijpen: de tekst weergeven in eigen woorden, samenvatten, vragen beantwoorden en vertalen.

Tekstkenmerken:

- variatie aan tekstgenres
- literaire en in beperkte mate niet-literaire teksten
- teksten uit de oudheid en andere periodes

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur

SV03.06

De leerlingen geven betekenis aan Latijnse, Griekse of Hebreeuwse teksten.

Kennis

Genre-gerelateerde kenmerken, stijlfiguren, intertekstuele elementen

Onderliggend standpunt of intentie van de auteur

Invloed van de socio-culturele en literair-historische context

Vergelijking van vertalingen

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur

SV03.07

De leerlingen reflecteren over hun interpretatie van Latijnse, Griekse of Hebreeuwse teksten en die van anderen.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AAE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis

SV03.08

De leerlingen situeren een Latijnse, Griekse of Hebreeuwse tekst binnen de context waarin hij ontstond.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AAE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis

SV03.09

De leerlingen beschrijven aspecten van de maatschappij en cultuur waarin het Latijn, Grieks of Hebreeuws werd gebruikt.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO

Wetenschapsdomein klassieke talen
Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis

SV03.10

De leerlingen illustreren de receptie van de klassieke oudheid of van andere periodes.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

